

Engelsk A i studieretningsprojekt

Hanne Kær Pedersen, august 2011

Engelskfagets særtræk

Engelsk A beskrives i læreplanen som “et færdighedsfag, et vidensfag og et kulturfag. Faget beskæftiger sig med engelsk sprog, engelsksprogede kulturer og globale forhold. Faget omfatter anvendelse af engelsk i tale og skrift og en teoretisk viden om fagets stofområder.” Engelsk A kan derfor indgå i mange forskelligartede faglige sammenhænge og samspil i både studieretninger og studieretningsprojekter. Materialet kan være tekst, film eller elektronisk tekst, fiktion eller non-fiktion.

Den gode opgaveformulering

En god opgaveformulering er klart afgrænset og indeholder krav til besvarelsen, der kun kan honoreres ved hjælp af kernestoflige områder i faget samt arbejde på flere taksonomiske niveauer, jf. fx Blooms taksonomi. En god opgaveformulering kan fx have et overordnet spørgsmål (en problemformulering), som hele opgaven kan ses som en besvarelse på.

Typiske problemer vedr. opgaveformuleringer og bedømmelse

I engelsk opstår der typisk kun problemer med opgaveformuleringen – og senere med bedømmelsen – hvis det engelskfaglige kernestof eller faglige mål ikke er tydelige (i fx en analyse af en film) eller når faget indgår i studieretningsprojekter med danskfaget, hvor opgaverne ofte – uintenderet – fremstår som enkeltfaglige, idet fagenes kernestof og metoder har mange overlap.

Mulige løsninger

- Tydelighed i angivelsen af, hvordan det forventes, at det engelskfaglige materiale behandles i opgaven. Kræves der en redegørelse, analyse eller perspektivering til materialet?
- Tydelighed i angivelsen af, hvilket omfang af materiale, det forventes at eleven arbejder med. Er udvalgte kapitler nok?
- I forbindelse med SRP med engelsk og dansk i samspil, kunne en løsning være, at engelsk i opgaveformuleringen er bevidst om at inddrage *andre* kernestofområder end de, der er fælles for de to fag. Således kunne en opgaveformulering med fordel bevidst kræve inddragelse af kulturel, samfundsmæssig, samtidig eller historisk “setting” (tid og rum) og derved inddrage kernestof og/eller faglige mål som fx nedenstående (fra Engelsk A læreplan)

– perspektivere det givne materiale litteraturhistorisk, kulturelt, samfundsmæssigt og historisk
– anvende en grundviden om historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i Storbritannien og USA til analyse og perspektivering af aktuelle forhold
(kernestof)

– væsentlige strømninger i britisk og amerikansk litteraturhistorie
– væsentlige sproglige, historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i Storbritannien og USA
– historiske og aktuelle forhold i andre dele af den engelsktalende verden.
(faglige mål)

Omvendt kan man sige, at det samme kan gøre sig gældende for dansk, hvor der også er mulighed for at aktivere kernestof/faglige mål, der ikke er fælles med engelsk, såsom en bestemt analysestrategi. Endelig bør det retfærdigvis siges, at fordi de to fag har fælles kernestof- og faglige mål vedr. analyse af forskellige former for tekster, bør det ikke

udelukke, at en SRP kan inddrage begge fag. Vejlederne skal blot være opmærksomme på at specificere de faglige krav til opgaven, så det ene fag ikke uintenderet fremstår som udeladt. Susan Mose (fagkonsulent i dansk stx/hf) og jeg vil forsøge yderligere at afklare dette problemfelt for vejledere og censorer.

Vedr. film som primærttekst i SRP/SSO

Det er i engelsk muligt at anvende film og medietekster som primærttekster i SRP *uden* tekstforlæg i form af manuskript. Hvis denne mulighed anvendes bør man som vejleder være omhyggelig i opgaveformuleringen, når man stiller krav til behandlingen af filmen i opgaven. Det fremgår af læreplanen, at film skal analyseres med tekstanalytiske begreber – og disse er en del af kernestoffet. Således kan man i vejledningen af eleven og i udformningen af opgaveformuleringen støtte og fremme elevens arbejde med at besvare opgaven i overensstemmelse med målene for SRP, hvis man fx vedlægger et ukendt tekstmateriale til en opgave med film som primærttekst, således at man sikrer, at eleven får mulighed for at demonstrere flere faglige mål. Dette vil i mange sammenhænge være meningsfyldt, da elever ofte vælger at arbejde med filmatiseringer, og det vil især være en hjælp, hvis det andet fag er mediefag.

Eksempler på SRP opgaver med engelsk i samspil

EN-DA
Hvorfor fascineres vi af krimireportager?   1. Gør rede for hovedtræk i krimireportagen som genre.   2. Analyser Truman Capote: <i>In Cold Blood</i> fra 1965 og Peter Lundin: <i>En morders bekendelser</i> fra 2009 med henblik på fremstilling af den psykopatiske morder og forfatterens valg af struktur og fortællestil, herunder brug af genrer som dokumentarisme, selvbiografi, krimi og fiktio.   3. Diskuter krimireportagens fascinationskraft hos læseren med inddragelse af bøgernes modtagelse i medierne.

NB:

Andre "traditionelle" og blåstemplede eksempler på engelsk i samspil med dansk kan ses i et bilag til vejledningen i dansk: <http://www.emu.dk/gym/fag/da/uvvm/bilag.html>

Et eksempel på, hvordan den skjulte etfaglighed, jf. ovenstående, kan fjernes ses nedenfor, hvor engelskfaget byder ind med forståelse af kultur og samfundsforhold ved at inddrage værket "setting" (her: modtagersituation/reception, tilføjet med blå) og danskfaget en bevidst analysestrategi (tilføjet med rødt). Her kunne man også med fordel i opgaveformuleringen lade det stå åbent for eleven at vælge og vurdere en (selvvalgt) analysestrategi.

EN-DA
Hvordan kan personerne i en roman være betydningsbærende?   Du skal skrive en diskursanalyse og fortolkning af Frank Miller, <i>Sin City: The Hard Goodbye</i> (1991) med særligt henblik på Frank Millers fremstilling af personerne, deres sprog, køn, miljø og indbyrdes forhold i såvel tekst som billeder. I analysen skal du inddrage og anvende E.M. Forsters begreber "flat and round characters" (uddrag fra <i>Aspects of the Novel</i> (1927) vedlagt).   På baggrund af en redegørelse for, hvilken genre <i>Sin City</i> tilhører, skal du diskutere forholdet mellem værket form og dets budskab til et amerikansk publikum.

Engelsk og historie og sprog	
EN-HI	EN-FR
Hvilke holdninger findes der i borgerrettighedsbevægelsen? Du skal redegøre for forløbet, der fører frem til borgerrettighedsbevægelsen. På baggrund heraf skal du analysere og fortolke Bebe Moore Campbell, <i>Your Blues Ain't Like Mine</i> (1992) med særligt henblik på dens tematisering af raceforholdene. Med afsæt i ovenstående konklusioner skal du diskutere eksempler på fremtrædende holdninger blandt borgerrettighedsbevægelsens aktører i arbejdet for lige rettigheder for alle borgere i USA.	Hvilke kulturelle værdier har en superhelt? På baggrund af en kort genreredegørelse skal du lave en sammenlignende analyse og fortolkning af udvalgte fortællinger fra serierne <i>Superman</i> og <i>Tintin</i> med særligt fokus på at karakterisere hovedpersonen. Afslutningsvis skal du vurdere om teksterne er kulturbundne eller om de kan appellere til hinandens publikum.

Engelsk og samfundsfag	
EN-SA	EN-Sa
"Hvordan påvirker det moderne samfunds konstante udvikling det moderne menneskes identitetsdannelse?" 1. Redegør for individets identitetsdannelse i det senmoderne samfund. Inddrag sociologiske teorier i besvarelsen. 2. Analyser og fortolk Chuck Palaniuk, <i>Fight Club</i> (1996) med henblik på at undersøge, om den i form, indhold og virkemidler afspejler individets identitetsdannelse i det senmoderne samfund.	Hvilke konsekvenser har den amerikanske velfærdsmodel? 1. Gør kort rede for forskellige velfærdsmodeller – med fokus på den amerikanske model. 2. Undersøg med udgangspunkt i "American Health Choices Plan", hvilken velfærdsmodel Hillary Clinton gik ind i det amerikanske præsidentvalg med i 2008 og sammenlign hendes synspunkter med 1. Bill Clintons tale til det demokratiske konvent, da han blev nomineret som præsidentkandidat i 1992 2. Dick Cheneys tale til det republikanske

3. Diskuter konsekvenserne af individets identitetsdannelse i det senmoderne samfund. Inddrag romanen <i>Fight Club</i> og sociologisk teori og empiri i diskussionen.	konvent, da han blev nomineret som vicepræsidentkandidat i 2004 3. Præsident George W. Bushs tale til nationen, januar 2007 Der ønskes af alle tekster analyser af, hvilke sproglige og retoriske virkemidler, der anvendes for at fremføre de politiske argumenter. 3. Diskuter fordele og ulemper ved den nuværende amerikanske velfærdsmodel, herunder sundhedssystemet.

Engelsk og kreative/musiske fag	
EN-Me	EN-Dr
Hvad er Gatsbys drøm, hvad gør han for at realisere den og lykkes det? 1. På baggrund af en redegørelse for den tid og de miljøer, F. Scott Fitzgeralds roman <i>The Great Gatsby</i> (1926) udspiller sig i, ønskes en analyse og fortolkning af romanen. I fortolkningen skal du perspektivere til vedlagte to digte af Emily Dickinson (1830-1886): "Success Is Counted Sweetest" og "'Hope' Is The Thing With Feathers". (Bilag vedlagt). 2. Endvidere ønskes en analyse af Jack Claytons filmatisering fra 1974 med særligt henblik på auditive og visuelle virkemidler. 3. I en perspektiverende diskussion ønskes en vurdering af filmens fortolkning af det litterære værk.	Hvad virkemidler bruger en "In-Yer-Face" dramatiker til at fremføre et tema? Der ønskes en redegørelse for den generation af dramatikere, som i 90'ernes England gik under betegnelsen "In-Yer-Face", en analyse og fortolkning af et af Sarah Kanes skuespil og en diskussion af sammenhængen mellem Margaret Thatchers socialpolitik og de temaer, som optager dramatikeren.

Engelsk og naturvidenskabelige fag	Engelsk og matematik
EN-Bi	EN-Ma
Hvordan og hvorfor anvendes fosterdiagnostik? Du skal redegøre for meiosen, herunder betydningen af meiose 1-fejl og meiose 2-fejl for afkommet, og nævn i den forbindelse eksempler på arvelige sygdomme i afvigelser i kønskromosomer og afvigelser i autosomer. Med udgangspunkt i redegørelsen skal du komme ind på eksempler eller cases, hvor metoden fosterdiagnostik anvendes i daglig praksis og herunder komme ind på, hvilke etiske problemstillinger denne måtte medføre. Med henblik på afsender-modtagerforholdene skal du desuden analysere tekster fra forskellige nyhedsmedier om emnet og kommentere på deres virkemidler og budskaber. Afslutningsvis skal du diskutere i hvor høj grad valget af fosterdiagnostisk metode har indflydelse på kvindens valg af abort/ikke-abort set i et kulturelt perspektiv.	Hvorfor er logik bedre end intuition, når man tager en beslutning? Giv en analyse og fortolkning af Mark Haddons roman <i>The Curious Incident of the Dog in the Night-Time</i> (2003), herunder en karakteristik af hovedpersonen og en redegørelse for bogens struktur og opbygning. Gør rede for, hvordan man – dels teoretisk og dels eksperimentelt – kan bestemme sandsynligheder. Gør rede for begrebet betinget sandsynlighed, og gør rede for hvordan man på forskellige måder kan løse "Monty Hall problemet".

Engelsk og psykologi
EN-Psy
Hvordan kan man hjælpe en person med Aspergers syndrom?   Der ønskes en analyse og fortolkning af Mark Haddons roman <i>The Curious Incident of the Dog in the Night-Time</i> (2003) med særligt henblik på fortælle teknik og personkarakteristik af Christopher.   Til at belyse dette skal du desuden give en psykologifaglig redegørelse for Aspergers syndrom – herunder symptomer og muligheder for behandling. Giv med udgangspunkt i denne viden en kritisk vurdering af muligheder for at støtte en person med Aspergers og vurder kvaliteten af romanens fiktive fremstilling af Christophers lidelse.